

[C. F. Sørensen.]

tænkning omhandlede det foreliggende Forslag, og indstiller Forslaget til Vedtagelse med den Ændring, som indeholdes i Betænkningen, og som er foreslaaet af den højtærede Statsminister og tiltraadt af et Flertal.

Med Hensyn til det stillede Ændringsforslag skal jeg bemærke, at der fra juridisk Side har været rejst Tvivl om Rækkevidden af den i § 78, 2det Stykke, optagne Adgang til Prøvelse af en fastsat Erstatning ved Ekspropriationer, hvorfor nye Overvejelser har ført til den i Ændringsforslaget til § 78, 2det Stykke, anførte Formulering, der formentlig udelukker den nævnte Tvivl. Ændringsforslaget gaar ud paa, at 2det Stykke af § 78 affattes saaledes:

„I de Tilfælde, hvor Lovgivningsmagten har henlagt Spørgsmaalet om endelig Afgørelse af en Erstatningssums Størrelse til særlige Organer, kan dette Spørgsmaal dog forelægges Højesteret, saafremt Regeringen paa Grundlag af forelagte Oplysninger anser Ønsket om en yderligere Prøvelse tilstrækkeligt begrundet. Finder Højesteret, at foreliggende Omstændigheder gør det tvivlsomt, om den fastsatte Erstatning er passende, udpeger Retten særlige sagkyndige og uvildige Vurderingsmænd, hvis Afgørelse af det omhandlede Spørgsmaal er endelig.“

Jeg skal med disse Bemærkninger paa Flertallets Vegne anbefale Ændringsforslaget og Forslagets Paragraffer til Vedtagelse.

Hauch: Da Grundlovsforslaget var til første Behandling i det høje Landsting, blev der fra Oppositionens Side, baade af den ærede konservative Ordfører (Lange) paa hans Gruppens Vegne og af mig paa min Gruppens Vegne, givet Tilsagn om, at vi i det kommende Udvalg vilde være villige til at drøfte saadanne Spørgsmaal vedrørende Forfatningen, at man derigennem kunde naa til en enig Indstilling om Gennemførelse af Danmarks Riges Grundlov. Jeg henpegede paa, at de Emner, som man fra Regeringens og Regeringspartiernes Side særlig havde hæftet sig ved, var Spørgsmaalet om de Konfliktmuligheder, som den nuværende Forfatning kan foranledige, og vi erklærede os for vort Vedkommende rede til at træffe saadanne Foranstaltninger, at den Slags Konflikter kunde udløses. Vi erklærede os endvidere villige til at drøfte Spørgsmaal i Forbindelse med den høje Valgretsalders til Landstinget, ligesom vi erklærede os villige til at forhandle om Valget af de landstingsvalgte Medlemmer. Vi gav med andre Ord

Udtryk for, at vi var villige til at gaa ind i en Realitetsforhandling, som fjernede de Vanskeligheder i Tilknytning til den nuværende Grundlov, som man særlig har peget paa under de sidste Aars Forhandlinger om denne Sag.

Vi havde egentlig Grund til at tro, at man fra Flertalspartiernes og fra Regeringens Side vilde have lagt nogen Vægt paa, at man kunde have samlet Landstingets 4 Partier om et Grundlovsforslag. Det kunde naturligvis ikke være sket paa andet Grundlag end det, at man havde taget Opgaven op til Løsning med Henblik paa at bortskaffe de Vanskeligheder, der knytter sig til den nuværende Grundlov, og som man fra alle Sider var enig om burde ændres. Vi havde fra vor Side givet Udtryk for, at vi var villige til at forhandle paa dette Grundlag, men at vi ikke var i Stand til at tiltræde det Forslag, som forelaa til Behandling her i Tinget fra Regeringens og Flertalspartiernes Side.

Under de Forhandlinger, vi har haft baade i selve Udvalget

Formanden: Jeg maa bede om Ro i Salen.

Hauch: og i det nedsatte Underudvalg, viste det sig, at der ikke aabnede sig, jeg kan godt sige den mindste Mulighed for at finde frem til en Forstaaelse om dette for vort Lands fremtidige politiske Udvikling saa overordentlig betydningsfulde Spørgsmaal. Fra Flertalspartiernes Side afviste man de Tanker, vi fremkom med. Vi stillede saa nogle foreløbige Ændringsforslag, hvorved vi for vort Vedkommende fremsatte vort Grundlovsforslag, som er kendt fra Forhandlingerne i Folketinget; men baade den højtærede Statsminister og Flertalspartierne afviste pure dette Forslag, og da man heller ikke kunde finde Mulighed for en Overenskomst i Tilknytning til Tanker om at indskrænke sig til at foretage de Ændringer i den nuværende Forfatning, som alle i Virkeligheden var enige om var ønskelige, saa gik, hvad det høje Ting let vil forstaa, Forhandlingerne i Staa. Det viste sig, at der ingen Mulighed var, og at Tilsagnet fra Regeringens og Flertalspartiernes Side om Forhandlingsvilje under Sagens Behandling i det høje Landsting kun havde til Formaal at fremtvinge en Tilslutning til det Forslag, som man nu engang havde faaet Tilslutning til i det høje Folketing.

Jeg maa paa min Gruppens og egne Vegne beklage, at man har været saa afvisende over for Oppositionens Standpunkt i denne